

Räddnings- och säkerhetsförvaltningen
Disa Kristinsdottir, 0921-62301
disa.kristinsdottir@boden.se

Remissvar - Förbättrat skydd för totalförsvaret (SOU2019:34)

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 23 mars 2017 att tillsätta en kommitté med uppdrag att se över vissa frågor i regelverket som syftar till att skydda Sveriges totalförsvarsverksamhet. Bodens kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på kommitténs betänkande Förbättrat skydd för totalförsvaret (SOU 2019:34). Remissvar ska inkomma till Försvarsdepartementet senast den 15 november 2019.

Beskrivning av ärendet

I betänkandet föreslås att ett statligt kontrollsystem införs med möjlighet för staten att granska och ytterst villkora eller förbjuda överlåtelser och upplåtelse, och i vissa fall avveckling, av utpekad egendom som är av väsentligt intresse för totalförsvaret. Det gäller hamnar och flygplatser, fastigheter i områden med geografiska förhållanden av väsentlig betydelse för det militära försvaret samt skyddade anläggningar som inrättats för behov inom civilt försvar.

Vidare föreslås att det införs en generell uttrycklig skyldighet i lag för kommuner och landsting att beakta totalförsvarets krav i sin verksamhet. Detta eftersom kommuner och landsting har en viktig roll i totalförsvaret och kan fatta beslut som kan få konsekvenser för totalförsvaret på nationell nivå utan något uttryckligt krav på att totalförsvarets intressen ska beaktas.

Staten föreslås även, genom länsstyrelsen, ges en utökad möjlighet att tillvarata totalförsvarets intressen i den fysiska planeringsprocessen. Plan- och bygglagen (2010:900), PBL, innehåller redan idag bestämmelser som ska säkerställa det statliga inflytandet gällande områden som är av riksintresse. I betänkandet anges dock att kommuners planerade användning av ett markområde kan ha en negativ inverkan på totalförsvarets intressen, även om området inte pekats ut som ett riksintresse. Av den anledningen föreslås att det införs ett krav på länsstyrelsen att lyfta fram totalförsvarets intressen, utöver de utpekade riksintressena, vid samråd. Det föreslås även

att länsstyrelsens möjligheter att ingripa mot kommunala beslut att anta, upphäva eller ändra en detaljplan eller områdesbestämmelser utökas till att gälla även när beslutet kan antas innebära att totalförsvarets intressen påtagligt motverkas i något annat avseende än att ett utpekad riksintresse inte tillgodoses.

Kommunens synpunkter

Förslag om tydliggörande om kommuners uttryckliga ansvar för totalförsvaret presenteras med två alternativ, ett tillägg i kommunallag (2017:725) eller ett tillägg i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). I betänkandet argumenteras för att ett tillägg i LEH har en mer naturlig placering än i kommunallagen. Kommunen anser att en generell uttryckt paragraf som lyfter kommunens ansvar att beakta totalförsvaret i sin verksamhet bör placeras i kommunallagens andra kapitel. Detta med anledning av att en ändring i kommunens huvudlagstiftning får ett större genomslag på en kommunövergripande nivå än en ändring i en speciallagstiftning som lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser (LEH).

Bodens kommun har en lång historik med militär verksamhet och etableringar inom kommunens geografiska område. Med anledning av detta gör kommunen bedömningen att ett förtydligande i PBL inte kommer påverka dagens arbetsmetoder kopplat till planprocessen. Samhällsbyggnadskontoret har en tät och kontinuerlig dialog med Länsstyrelsen i planprocessen.

Räddnings- och säkerhetsförvaltningen har handlagt ärendet i samråd med samhällsbyggnadskontoret.

Claes Nordmark
Kommunstyrelsens ordförande

Bengt Nilsson
Räddningschef